

רע"פ 2781/15 - יוסף מחאמיד נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 2781/15

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

המבקש: יוסף מחאמיד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 22.3.2015 בע"פ 27036-08-14 ועפ"ג 4346-09-14 שניתן על ידי כבוד השופטים: א' כהן - שופט בכיר, מ' יועד הכהן וע' כהן

בשם המבקש: עו"ד ראפי מסאלחה

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופטים א' כהן - שופט בכיר, י' הכהן וע' כהן) בעפ"ג 27036-08-14 מיום 22.3.2015, במסגרתו נדחה ערעור המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בת"פ 49353-01-12, אך התקבל ערעור המשיבה על פסק דין זה, כך שעונשו של המבקש הועמד על שמונה חודשי מאסר לריצוי בפועל, במקום ששה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, ויתר רכיבי גזר הדין, למעט צו הפיקוח, נותרו על כנם, כך שהושתו על המבקש גם ארבעה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור עבירה דומה לזו שבה הורשע תוך שלוש שנים מיום מתן גזר הדין; פיצוי בסך של 4,000 ש"ח למתלונן; והתחייבות בסך של 5,000 ש"ח שלא יעבור עבירת אלימות במשך שנה מיום מתן גזר הדין.

2. המבקש הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 335(א)(1) בצירוף סעיף 334 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום, המבקש גר בדירת מעונות בירושלים יחד עם המתלונן ושניים נוספים. ביום 22.2.2012, ביקש המתלונן, פעמיים, מהמבקש ומהשניים הנוספים שיהיו בשקט על מנת שיוכל ללמוד. המבקש לקח סכין מטבח ורץ אל חדר המתלונן והחל לצעוק ולדחוף אותו, כשהמתלונן דחף אותו בתגובה בחזרה. או אז, הכה המבקש את המתלונן ודקר אותו בראשו מאחור באמצעות סכין. השניים הנוספים ניסו להפריד, וכשהמתלונן ניסה להתקשר למד"א, המבקש לקח מידו את המכשיר הסלולרי וסגר את דלת החדר. כתוצאה ממעשי המבקש נגרם למתלונן חתך באורך של 7 ס"מ, אשר נזקק לתפרים.

3. בגזר הדין מיום 15.6.2014, התייחס בית משפט השלום לתסקיר שירות המבחן שנערך בעניין המבקש, לפיו, המבקש סיים את לימודיו התיכוניים בהצלחה רבה, ולאחר מכן הועסק ברשת "מקדונלדס" לשביעות רצון מעסיקיו. אולם, קצינת המבחן קבעה כי המבקש עלול להגיב בצורה אימפולסיבית ואף תוקפנית, אלימה וקשה, במצבים בהם הוא חש נפגע. כן נקבע, כי הוא לוקח אחריות חלקית על מעשיו, ועל כן קיים סיכון בינוני עד נמוך להישנות העבירה. בא כוח המבקש טען כי מדובר בתסקיר שאינו מדויק, ועל כן, לבקשתו, הוגש תסקיר שירות מבחן נוסף, אשר בית המשפט ציין כי הוא מדגיש עוד יותר את ה"צמצום וההכחשה, העברת האחריות לנפגע העבירה, ייחוס הדדיות להסלמת האירוע ותפיסה קורבנית". שירות המבחן המליץ להרשיע בדיון את המבקש, ולגזור עליו עבודות שירות, מאסר מותנה, צו פיקוח ופיצוי למתלונן.

4. בית משפט השלום עמד על חומרת העבירה בה הודה המבקש. בית המשפט התייחס לכך שניתן היה להפסיק את המעשה במספר שלבים; לכך שהמבקש היה מבצע יחיד ודומיננטי; לכך שהנזקים של המתלונן כללו חתכים שהצריכו תפירה והרדמה מקומית; ולכך שהאירוע האלים יכול היה להסתיים בפגיעה חמורה אף יותר. כן ציין בית המשפט, כי בעוד שהמבקש מתעתד לעסוק בסיעוד וסיוע לחולים ונזקקים, הרי שהשיח האלים בו נקט מדאיג שבעתיים. בית המשפט קבע כי הרשעה הינה בלתי נמנעת, וכי מתחם הענישה ההולם נע בין מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט התייחס לכך שהמבקש רואה במתלונן "שותף" מלא לתוצאה ולכך שהיום, המתלונן סובל מהפרעות שינה והוא נאלץ לעבור למגורים בדירה פרטית. מנגד, בית המשפט לקח בחשבון את נסיבותיו האישיות של המבקש: היעדר עבר פלילי; נטילת אחריות חלקית; הזמן הרב שעבר מעת ביצוע העבירה בו המשיך המבקש בחיים נורמטיביים; והיותו צעיר. לסיום נדרש בית המשפט לשאלת הקלון, ככזו המשליכה על עתידו של המבקש, וקבע כי אין מדובר במחסום אוטומטי לעסוק בסיעוד, והדבר יהיה מסור לשיקול דעתם של הפקידים הממונים בתחום הסיעוד. על כל האמור, גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש כאמור, בדגש על כך שעונש המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

5. הצדדים ערערו על גזר דינו של בית משפט השלום, המבקש על חומרת העונש והמשיבה על קלותו. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המבקש, וקיבל את ערעור המשיבה כאמור, בקובעו כי בית משפט השלום לא התייחס כראוי לחומרת העבירה ולעיקרון ההלימה. בית המשפט ציין כי נקבע לא אחת שיש להילחם ולהתריע כנגד תופעת השימוש בסכין, ובמיוחד במקרים הקורים ללא סיבה נראית לעין. על כן, החמיר בית המשפט המחוזי בעונשו של המבקש כאמור לעיל.

הבקשה למתן רשות ערעור

6. המבקש טוען כי הערכאות הקודמות סטו סטייה חמורה מכללי הענישה שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין,

ובכך פגעו גם בעקרון אחדות הענישה. לעמדת המבקש, שיקולים רבים לא נלקחו בחשבון בעניינו. המבקש מציין כי הוא נמנה על אוכלוסיית הבגירים-צעירים אשר יש לבכר את שיקול השיקום בעניינם. בעניין הרשעתו מציין המבקש, כי בית המשפט העליון כבר הפך בעבר הרשעות שנקבעו בבתי משפט השלום. כן טוען המבקש, כי שגו הערכאות הקודמות משלא לקחו בחשבון את הסקירה החיובית אודותיו בתסקירי שירות המבחן, אך הוא טוען גם כי קביעת קצינת המבחן כי הוא לא לוקח אחריות היא בלתי מקצועית. המבקש חוזר על מאפייניו השונים: גילו הצעיר; אופיו החיובי; עברו הפלילי הנקי; היותו סטודנט בשנה השלישית; נשוי טרי; בן למשפחה נורמטיבית; והשפעת המעצר הקשה עליו. המבקש סבור כי היה מקום שלא להרשיעו, והוא מציין מספר מקרים לדוגמה בעניין זה.

דיון והכרעה

7. עניינו של המבקש כבר נדון בפני שתי ערכאות. הלכה היא, כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם עולה טענה בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית (ראו ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיה) (13.7.1982) (להלן: חניון חיפה)). בענייננו, בקשת רשות הערעור אינה מעוררת שאלה משפטית עקרונית שכזו והמבקש לא הצביע על עילה המצדיקה דיון ב"גלגול שלישי" בהתאם להלכת חניון חיפה.
 8. המבקש טוען כי נסיבותיו האישיות ייחודיות - היותו צעיר ללא עבר פלילי; המלצת שירות המבחן החיובית בעניינו; היותו סטודנט מצליח; נשוי ובן למשפחה נורמטיבית - ועל כן ראוי היה שלא להרשיעו, ולא להחמיר בעונשו. דומני כי טענות אלו נוגעות באופן מובהק לעניינו הפרטני של המבקש, ועל כן, כאמור, לא מתעוררת סוגיה עקרונית המצדיקה התערבות של בית משפט זה.
 9. מעבר לצורך יצוין, כי בית משפט השלום וכן בית המשפט המחוזי התייחסו מפורשות לכלל הנסיבות בעניינו של המבקש, בדגש על המשקל שניתן לנסיבות לקולא, דבר אשר בא לידי ביטוי תחילה בכך שבית משפט השלום גזר את דינו לעונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, ולאחר מכן בכך שבית המשפט המחוזי החמיר אך מעט בעונשו, אשר נותר עדיין ברף הבינוני של המתחם. לא ניכר כי מדובר בסטייה משמעותית ממדיניות הענישה המצדיקה מתן ערעור בגלגול שלישי, ולהפך, דומה כי הוטל על המערער עונש מקל וראוי לנוכח חומרת העבירה בגינה הוא הורשע (ראו: רע"פ 1174/97 רפאלי נ' מדינת ישראל (24.3.1997); רע"פ 7201/97 בשירי נ' היועץ המשפטי לממשלה (11.12.1997)).
 10. אשר לטענת המבקש כי לא ניתן משקל מספק להמלצת שירות המבחן בעניינו, הרי שידועה ההלכה כי תסקיר שירות המבחן, על אף הערכת מקצועיותו הרבה, מהווה המלצה בלבד ובית המשפט רשאי להפעיל את שיקול דעתו בהתחשב בכלל האינטרסים העומדים לפניו (בש"פ 5309/05 צמח נ' מדינת ישראל (29.6.2005)). במקרה שלפניי, לא ניתן לומר כי לא ניתנה התייחסות להמלצת שירות המבחן, ואף יש לעמוד על כך שעלתה ממנו מסוכנות מצד המבקש, ולא הצטיירה תמונה של אדם המבין את מעשיו ללא כל חשש שמא יחזור עליהם. נוסף על כך, המבקש ביקש לראות בקביעות שירות המבחן כבלתי מקצועיות, בקשה אשר סותרת את רצונו להיתמך בהמלצותיה. משכך, מסקנתו של בית המשפט המחוזי, שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן, מקובלת עלי.
 11. בנסיבות אלה, אין בידי לקבל את הבקשה למתן רשות ערעור, והיא נדחית בזאת.
- על המבקש להתייבב לתחילת ריצוי עונשו בבית הסוהר קישון ביום 3.5.2015 לא יאוחר מהשעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס בטלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

ניתנה היום, ח' באייר התשע"ה (27.4.2015).

שׁוֹפֵט
